

د واکسينو معلوماتي بيانیه

Many vaccine information statements are available in Pashto and other languages. See www.immunize.org/vis

د واکسينو په اړه د معلوماتو ډېری بيانې په پښتو او نورو ژبو کې د لاسرسۍ وړ دي. دا پاڼه وگورئ www.immunize.org/vis

د هېپاټېټېس A واکسين:

هغه څه چې تاسو يې په اړه بايد پوه شئ

1. ولې بايد واکسين ترسره کړو؟

د هېپاټېټېس A واکسين له هېپاټېټېس A څخه مخنيوی کوي.

هېپاټېټېس A د ځيگر يوه جدي ناروغي ده. ياده ناروغي زياتره په دې ناروغي باندې د اخته کس سره له نږدې څخه د شخصي تماس له لارې خپرېږي يا يو شخص په بې خبرۍ سره له هغو توکو، خوړو يا څښاک توکو څخه د خوړو لپاره گټه واخلي چې د ناروغ کس په لږ مقدار غايطه موادو (غټ بول) باندې ککړ شوي وي.

په هېپاټېټېس A باندې ډېری بالغ کسان اړونده نښې نښانې لري، لکه سترتيا، د اشتها کموالی، د خټې درد، کانگي، او ژېړی (د پوستکي يا د سترگو د رنگ ژېړېدل، توري ميټيازې، د کولمو جمع شوي حرکتونه). ډېری هغه ماشومان چې عمر ونه يې له 6 کلونو تېټ دي يادې نښې نښانې نه لري.

په هېپاټېټېس A باندې اخته کس کولی شي دغه ناروغي نورو خلکو ته انتقال کړي حتی که هغوی د ناروغي نښې نښانې هم ونه لري.

ډېری هغه خلک چې په هېپاټېټېس A باندې اخته کېږي د څو اونيو لپاره د ناروغي احساس کوي، خو هغوی زياتره پرته له دې چې ځيگر ته يې ستونزه پيدا شي په بشپړ ډول ښه کېږي. په ډېرو لږو مواردو کې هېپاټېټېس A د ځيگر د له کاره لوېدو او مړينې سبب کېدای شي؛ چې دا کار زياتره په هغو کسانو کې ډېر عام دی چې عمورنه يې تر 50 کلونو لور دي او د ځيگر نورې ناروغي لري.

د هېپاټېټېس A واکسينو دغه ناروغي په متحده ايالتونو کې غير معمولي گرځولې ده. خو، د هېپاټېټېس A پېښې په واکسين شويو خلکو کې لا هم رامنځته کېږي.

2. د هېپاټېټېس A واکسين

ماشومان د هېپاټېټېس A واکسينو 2 دورو ته اړتيا لري:

- لومړۍ دوره: له 12 څخه تر 23 مياشتو په عمر کې
- دويمه دوره: لږ تر لږه 6 مياشتې له لومړۍ دورې څخه وروسته

هغه نوي زېږېدلي ماشومان چې عمر ونه يې د 6 مياشتو او 11 مياشتو ترمنځ دي او کله چې د هېپاټېټېس A پر وړاندې د خونديتوب سپارښتنه ورته شوې وي او دوی له متحده ايالتونو څخه د باندې سفر کوي، بايد د هېپاټېټېس A يوه دوره واکسين ترلاسه کړي. دغه ماشومان همدارنگه د اوردمهاله خونديتوب لپاره بايد په وړاندیز شوو عمرونو کې دوه نور واکسين ترلاسه کړي.

لوی ماشومان او ځوانکوتې چې عمر ونه يې له 2 تر 18 کلونو پورې دي او مخکې يې واکسين نه دي کړي بايد واکسين شي.

هغه لويان چې مخکې نه دي واکسين شوي او غواړي د هېپاټېټېس A پر وړاندې خوندي واکسين شي واکسين وکړي.

د هېپاټېټېس A واکسين د لاندې کسانو لپاره هم وړاندیز کېږي:

- نړيوال سفر کوونکي
- هغه نارينه چې له نورو نارينه وو سره جنسي اړيکې لري
- هغه خلک چې تزريقي يا غير تزريقي مخدره توکي کاروي
- هغه خلک چې په کار کې په مکروب د اخته کېدو له خطر سره مخ دي
- هغه خلک چې له هېواد د باندې له کوم خپل سره د نږدې اړيکې تمه لري
- هغه خلک چې بې کوره دي
- هغه خلک چې HIV لري
- هغه خلک چې د ځيگر شديد ناروغي لري

سربېره پر دې، هغ کس چې مخکې يې د هېپاټېټېس A واکسين نه وي کړي او له داسې چا سره مستقيمې اړيکې ولري چې په هېپاټېټېس A باندې اخته وي، بايد څومره ژر چې کولی شي له نږدې تماس څخه وروسته په 2 اونيو کې د هېپاټېټېس A واکسين وکړي.

د هېپاټېټېس A کيدای شي له نورو واکسينو سره هممهاله ترسره شي.

U.S. Department of Health and Human Services
Centers for Disease Control and Prevention

3. له خپل روغتياپال سره خبرې وکړئ

د واکسينو چمتو کونکي ته خبر ورکړئ که چېرې د واکسينو ترسره کوونکي شخص ته:

- د هېپاټېټېس A واکسينو د وروستۍ دورې له امله حساسيتي غبرگون پيدا شوی وي، يا د د ژوند گواښوونکي حساسيت ورته پيدا شوی وي

په ځينو مواردو کې، ستاسو روغتياپال بنايي د هېپاټېټېس A واکسين تر راتلونکې ليدنې پورې وځنډوي.

امېنډوارې او شيدې ورکونکې بڼې که چېرې په هېپاټېټېس A باندې د اخته کېدو له خطر سره مخ وي بايد واکسين ترسره کړي.

امېنډوارې يا شيدې ورکول هغه دلايل نه شي کېدای چې د هېپاټېټېس A واکسين له خنډ سره مخ کړي.

د زکام په څېر د کوچنيو ناروغيو لرونکي خلک هم کولی شي واکسين ترسره کړي. د ملايمو او شديدو ناروغيو لرونکي خلک بايد مخکې له دې چې د هېپاټېټېس A واکسين وکړي تر ښه کېدو پورې انتظار وباسي.

ستاسو روغتياپال کولی شي په دې اړه تاسو ته ډېر معلومات درکړي.

4. د واکسينو د غبرگون خطرونه

- د سنتي د ځای سوې او سره کېدل، تبه، سردرد، ستریا، يا د اشتها له لاسه ورکول کېدای شي د هېپاټېټېس A له واکسينو وروسته پيدا شي.

خلک ځينې وختونه د واکسينو په کېدون له ځينو روغتيايي کړنلارو وروسته بې هوښه کېږي. که په تاسو سرگرځېدلی وي، يا مو په ليدو کې بدلون راغلی وي يا مو په غور کې زنگاری وي، په اړه يې خپل روغتياپال ته ووايست.

لکه د نورو درملو په څېر، واکسين هم په ډېر نادره توگه له سخت حساسيت، نورو جدي ټپونو، يا مړينې سبب گرځېدای شي.

5. که جدي ستونزه رامنځته شي څه به کېږي؟

يو حساسيتي غبرگون کېدای شي هغه مهال رامنځته شي چې کله واکسين شوی کس له کلينیک څخه ووځي. که تاسو د جدي غبرگون نښې لکه (ټپونه، دمخ او ستوني پرسوب، تنفسي ستونزې، د زړه چټک ضربان، ستریا، يا کمزوري) ولیدلي نو، 1-1-9 شمېرې ته زنگ ووهئ او اړونده شخص تر ټولو نږدې روغتون ته انتقال کړئ.

که نورې داسې نښې نښانې لرئ چې تاسو ته اندېښنه پيدا کوي، خپل روغتياپال ته زنگ ووهئ.

د ضرري غبرگونونو په هکله بايد د ضرري پېښو د راپور سيستم (Vaccine Adverse Event Reporting System, VAERS) ته راپور ورکړل شي. ستاسو روغتياپال زياتره دا ډول راپورونه ثبتوي، يا تاسو خپله بايد دا کار وکړئ. له VAERS وېب سايټ څخه په دې پته ليدنه وکړئ www.vaers.hhs.gov يا دې شمېرې ته زنگ ووهئ 1-800-822-7967 VAERS يواځې د غبرگون په اړه د راپور ورکولو لپاره دی، او د VAERS کارکوونکي روغتيايي مشورې نه ورکوي.

6. د واکسينو له امله د ټپي کېدو د خسارې ملي برنامه

د واکسينو له امله د ټپي کېدو د خسارې ملي برنامه (National Vaccine Injury Compensation Program, VICP) يوه فدرالي برنامه ده چې د ځينو واکسينو له امله ټپي شوو خلکو ته د خسارې ورکولو لپاره رامنځته شوي ده. د واکسينو له امله د ټپي کېدو يا مړينې په اړه کېدونکې ادعاوې د ثبت لپاره کمه موده لري، چې کېدای شي تر دوو کلونو پورې وي. د VICP وېب سايټ ته په دې پته ورشئ www.hrsa.gov/vaccinecompensation يا دې شمېرې ته زنگ ووهئ 1-800-338-2382 تر څو د اړونده برنامې او ادعا د ثبت په هکله معلومات زده کړئ.

7. څرنگه کولی شم نور معلومات لاسته راوړم؟

- له خپل روغتياپال څخه پوښتنې وکړئ.
- خپلې ځايي يا ايالتي روغتيايي څانگې ته زنگ ووهئ.
- د واکسينو په اړه د معلوماتي پاڼې او نورو معلوماتو د ترلاسه کولو لپاره د خوړو او درملو ادارې (Food and Drug Administration, FDA) وېب پاڼې ته ورشئ.
- د ناروغيو د کنترول او مخنيوي مرکز (Centers for Disease Control and Prevention, CDC) سره په اړیکه کې شئ:
- 1-800-232-4636 (1-800-CDC-INFO) ته زنگ ووهئ يا
- www.cdc.gov/vaccines وېب سايټ ته په دې پته ورشئ

Pashto translation provided by the Immunization Action Coalition

